

- політична й економічна ситуація у країні і регіонах;
- наявність місцевих сировинних та енергетичних ресурсів;
- розвиток транспортних і інших комунікацій;
- стан конкурентів;
- наповнюваність ринку;
- рівень життя населення та стан його платоспроможності;
- наявність вільних трудових ресурсів та рівень їх професійної підготовки;
- криміналізація економіки тощо.

Зауважимо, що поділ загроз на внутрішні та зовнішні є досить умовним, особливо в умовах глобалізації усіх економічних, політичних, технічних і технологічних процесів. У більшості випадків усі сили керівників підприємств спрямовуються на боротьбу з зовнішніми загрозами, забуваючи про те, що руйнівними можуть бути, власне, внутрішні сили. Тому досить важливо визначити, що на підприємстві є потенційно небезпечним, а що може дати реальний поштовх для його розвитку.

Перелік використаних джерел

1. Іванків О. Діагностика загрози економічній безпеці підприємства й напрями їх нівелювання в умовах євроінтеграційних процесів. URL: file:///C:/Users/Olga/Downloads/echscenu_2016_1_9.pdf (дата звернення: 12.10.2020).
2. Небава М. І., Міронова Ю.В. Економічна безпека підприємства: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2017. 73 с.

Ігор Пандрак

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО МАЙНОВОЇ БЕЗПЕКИ

Майнова безпека підприємства є важливим елементом його економічної безпеки та однією із найважливіших і найнеобхідніших умов успішного функціонування в сучасних нестабільних умовах. Сучасні суб'єкти господарювання змушені пристосовуватись до навколишніх умов і шукати раціональні та найбільш адекватні шляхи для мінімізації загроз своєму функціонуванню.

Переважно увесь комплекс заходів із забезпечення економічної безпеки, і втому числі майнової безпеки, покладається на службу безпеки підприємства, яку визначають як спеціальний підрозділ, що входить до складу організаційної структури, діяльність якого спрямована на формування належного рівня економічної безпеки та нейтралізацію основних загроз, що можуть очікувати на підприємство в процесі здійснення його виробничо-господарської діяльності [1].

Перелік конкретних завдань і функцій визначається залежно від виду об'єкта, його структури, специфіки його діяльності і може мати й інші функції та завдання. Для кожного об'єкта охорони вони визначаються окремо [4].

У нормативних документах, які визначають організацію діяльності служби безпеки підприємств, виокремлюються конкретні об'єкти, що підлягають захисту від потенційних загроз і протиправних посягань. Основні об'єкти безпеки [3]:

- персонал – керівні працівники, персонал, який володіє інформацією, яка є комерційною таємницею;

- матеріальні цінності та фінансові кошти (будівлі, споруди, устаткування, транспорт, валюта, коштовні речі, фінансові документи);

- інформаційні ресурси з обмеженим доступом;

- засоби та системи комп'ютеризації діяльності підприємства (організації);

- технічні засоби та системи охорони й захисту матеріальних та інформаційних ресурсів.

При створенні власної служби безпеки доцільно діяти за певними етапами:

- 1) створення окремого підрозділу, який виконує всі функції, тобто необхідно визначити, хто буде входити в нього і в підпорядкуванні кого будуть знаходитися працівники з безпеки;

- 2) делегування своїх функцій співробітникам відповідного підрозділу підприємства, тобто визначити, якими повноваженнями будуть володіти співробітники служби безпеки.

- 3) залучення компаній, які надають послуги з охорони, перевірки кадрів або розробників технічних систем для контролю роботи співробітників і захисту інформації. При цьому необхідно визначити, якими технічними засобами забезпечити службу безпеки.

Створювати власну службу безпеки підприємству доцільно у таких випадках

1. У разі проблем з персоналом, коли підприємство зазнає збитків через відсутність контролю або безвідповідальності.

2. У разі неможливості встановлення належного обліку робочого часу та належного контролю за показниками виконання завдань.

3. У разі утрудненого особистого контролю ресурсів підприємства.

4. У разі необхідності забезпечення захисту роботи колективу від зовнішніх чинників, налагодження спокійної роботи персоналу [2].

Розмір і функції служби безпеки залежать від кількості поточного персоналу підприємства та внутрішніх процесів, які слід захищати в його роботі. Іноді підприємствам не потрібний повний захист, а тільки захист в окремих, важливих для них сфер, що реально чи потенційно знаходяться в небезпеці, сферах: охорона, кадри або інформація. В таких випадках підприємства можуть користуватися послугами профільних фірм на договірних засадах.

Отже, безпека підприємства, контроль роботи співробітників, моніторинг використання інформації пов'язані між собою. Безпека залежить від контролю, який, своєю чергою, використовує інструменти служби безпеки. Служба безпеки на підприємстві – це структура, яка виконує функції захисту від зовнішніх і внутрішніх впливів, які намагаються призупинити або заблокувати роботу підприємства.

Перелік використаних джерел

1. Васильєв О.В., Мейта В. І. Формування системи управління економічною безпекою промислових підприємств. Економічний аналіз: зб. наук, праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2013. Том 14. № 2. С. 138-145.

2. Как создать собственную службу безопасности. URL: <https://inspectssystem.com/articles/kak-sozdat-sobstvennuyu-sluzhbu-bezopasnosti/>

3. Іващенко Г. А. Аналітичне забезпечення управління майновою безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. №4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2019/34.pdf.

4. Сиволап Л. А. Служба безпеки підприємства як чинник його економічної безпеки. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2014. Вип. 1(2). С. 121-125.